

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemli ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja snižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četirnatopne petiti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, za katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Carigrad 9. oktobra. Slabo vreme v Bulgariji zadržuje operacije. V Šibki soteski je palo mnogo snega.

Gornji Studen 8. oktobra. Oficijalno. Ruska kolona na potu v Osman-Bazar je poslala letéčo kolono proti vasi Koslubeg, kaznovat baši-bozuke za storjene neusmiljenosti. Nenadno napadeni Turki so mnogo izgubili in se spustili v beg. Vas je bila požgana.

Karajal 8. okt. 4000 upornikov v Dagestanu je bilo 30. sept. in 3. okt. pri Kaikentu in Džemikentu tepenih. Izgubili so 550 mož in 300 ujetnikov. Rusi so izgubili 18 mož. — Muktar-paša je v zadnjih bojih izgubil 6000 mož.

Vojska.

Slabo vreme zadržuje operacije, tako to-žijo denes iz turškega središča, kjer so mraza še menj vajeni in ga bodo silno težje prebili nego severni sini hladne Rusije, kateri bodo gotovo tudi bolje oblečeni nego Turki, hitro iz Azije in vseh vetrov skupaj zbobnani. Da bode namreč treba pozimskega vojevanja, o tem uže zdaj nihče več ne dvomi.

„Pol. Corr.“ pišejo o kreposti ruske vojske v Bulgariji: Dasi je vojska carjeviča naslednika po odposlatvah mnogih krdel od Plevne dobila precej novih sil, vendar nij pri tem oslabela plevenska armada. Vse vojne oddelke, ki so jih poslali izpred Plevne na Jantro, so nadomestile rumunske in ruske nove čete popolnem.

Tudi Turki poskušajo na vso moč, pridržati si pozicije v Plevni. Od Šibke soteske

se je pridružilo 6000 mož preko Sofije Osmanu in še vedno prihajajo od tod nova krđela ter v kratkem pričakujejo 8000 Arabcev.

Ruska oficijalna poročila 7. t. m. prinašajo take vesti: Pred Plevno kopljejo in delajo rove in nasipe kar naprej, da si je zmirom dež in mraz. Rumunci so svoje prikope zelo podaljšali. Noben strel nij počil. Pričakuje se v obče dolgotrajna oblegovalna vojska, katera bode najbrž vso jesen in še morebiti na zimo trajala; kajti rusko-rumunska vojska nema opravila s trdnjavo nego s sestavino utrdeb, mej katerimi se more obsedena vojska dovolj prosto gibati ter izza vsake izgubljene branilne linije napraviti si drugo. Takove pozicije, kakor so plevenske, mogó se naskakovati vspešno le s cerniranjem in po napravi okrožujočih nasipov. A tu je treba zopet imeti nadsilo in vojske za operacijo, katera brani, da obsedenci ne dobé prilike, da ubegnejo, ali da se jim ne dovozi živež. Rusi in Rumunci pa doslej nijso imeli ni tega ni onega; nemamo se torej čuditi, da izvedenci konec operacij pred Plevno stavlja v nedoločeno prihodnost. General Gurko je bil imenovan za komanderja vsej konjici pred Plevno, general-lejtnant Skobelev za komanderja 16. diviziji, general Dondukov-Korsakov za komanderja 13. vojnemu oddelku, general Totleben za pomočnika knezu Karlu in knez Imeretinsky za štabnega šefa rusko-rumunske armadi. General Zaton je prevzel poveljništvo svojega kora.

O Srbske vojski se piše: Večina oficirjev je iz Avstrije, vzlasti iz granice. Ob zadnji vojski je okolo 200 oficirjev v Srbijo vselilo se. Mnogo jih je palo, ker so bili najhrabrejši vojaki.

Iz Sarajeva se poroča, da se vedno še Muselmani zbirajo in marširajo proti srbske meji. „Bosna“ poroča o več novih bojih Turkov z vstaši. Mej turško prebivalstvo, kar ga je ostalo doma, razdeljujejo se puške od traguše.

Dva turška častnika, ki sta bila pri zadnjih bojih pred Plevno navzoča, ubegnila sta vojski zaradi pomanjkanja živeža ter dospela v Belgrad. Tam sta povedala, da ima Osman paša komaj še 40.000 mož, in da je izgubil 17.000 ranjenikov in 10.000 mrtvih. V Orhaniji leži 7000 ranjenih, v Vidinu 3000, v Nišu 4000, v Sofiji 3000. Zdravnikov z diplomom je tako malo, da pride na 500 ranjenikov komaj po jeden.

Dosedanji vspehi vojne.

Severno nemški časnik „Nordd. Allg. Ztg.“ piše proti našim nemčurskim in dunajsko-judovskim časnikom:

„Občinstvo v obče zajemlje svoje novosti iz telegrafskih poročil, ki vsakega dne večkrat prihajajo. No, tukaj pa zopet za vsakim ruskim telegramom prihaja deset do dvajset tatic, ki se drže turških virov in tem prav radi verjamejo. O turških „zmagah“ govori se uže vsak dan toliko, kolikor se je iz početka vojske po novinah čitalo o „ruskih zverstvih“. Zdaj o teh „zverstvih“ molčé, ker jih ravno ne potrebujejo. A občinstvo je komaj opazilo ta molk, ter se ni ne zmeni za prejšnje neresnice o zverstvih, da bi po njih sodilo o lažeh sedanjih zmag. — Kakor se vidi, nij lehkomišljeno in turkoljubivo občinstvo niti opazilo, da ruska poročila doslej nijso nikoli mogli preklicavati, dočim se mej izjavami turškimi le malo nahaja tatic,

Listek.

Na naših gorah.

(Povest iz šestnajstega stoletja, spisal Liberius.)

IV.

(Dalje.)

„Kaj bođem jaz, ki sem v tej samoti? Ti moraš vedeti tatic rečij dovolj, saj si v gradu, kjer se vidi vedno kaj novega,“ pravi krčmar in pomoli zopet svojo glavo skozi oknice, kajti od daleč se vidite dve moški osobi, ki se bližate krčmi.

„Vem, vem, a vsakemu ne povem, samo tebi, ki si pravi mož in grajski prijatelj,“ méni zdajci pivec in postavi precej trdo prazno kupo na mizo.

„Kaj bode neki tacega, kaj dobrega se ne čuje dan denes,“ povzame krčmar in gleda na prosto, kjer se vedno bolj približujete moški podobi.

„Našim krivovercem slabo gre, stražar

To ti povem, gospodski jim je za petami, kakor kozle jih izganja iz dežele. A tudi tam jim nij baje povšeči, kajti mnogi se vračajo, in tudi naš graščak so se menda vrnili zaradi tega.“

„Prav je,“ pravi krčmar. „Vse naj podavijo te brezverce brez razločka.“

„Kaj meniš, stražar, še nekaj, tudi tisti župnik iz Podgorja je bil vpisan v tujo vero, a zdaj se je vrnil, ko mu starost in slabost trkati na pleči in prišel v domovino, kjer je nekđaj zelo slovel zaradi svoje Lutrove gorečnosti.“

„Kaj Luter, nič Luter, na gromado z njim in z vsemi peklenskimi brezverci,“ čuje se glas pred vratmi, kajti bližajoča se moška sta dospela mej tem do kočé in čula glasno govorjenje grajskega hlapca.

„Ne jezita se prijatelja, rajši povejta, katera bode ta pila! Boljšega jelita?“ pravi zdajci krčmar, ko zagleda enega svojih zvestih pivec.

„No, kaj si tudi ti tukaj, Štefan? Tebi se baje pogosto grlo suši,“ ogovori starejši izmej prišlecev grajskega hlapca ter prisede na njegovo desno, mlajši pivec pa prvima nasproti.

„E, kaj čemo? Popijmo še nekaj vina dokler živimo, svet se tako ves meša in slabša,“ odgovarja precej glasno Štefan, kateremu je jela razgrejati vžita pijača do polti ostrizeno polni luni enako glavo in pritakne pozneje:

„Kaj pa vidva kolovratita tukaj? Gotovo vaju pelje pot iz Ljubljane, kjer sta se vpi-sala v krivo vero in Bog ve kaj še.“

„Se bodeš pa ti baje prej, ker si grajski in gospoda je tako vsa brezverna,“ meni stareji pivec suhega obraza precej jeznoritih očij, nekoliko razžaljen pri teh besedah proti svo-jemu sosedu.

„Vsaj je res,“ pritakne mlajši tovariš. „Grob-ljiški graščak in njegovi nijso nič boljši,“ ter pogleda zaničljivo izpod pokrivala hlapca, kajti uže edino ime grajski je bilo v onem času

ki se ne bi bile pozneje izkazale za grde laži, ali bar za pretirana resnice. Šibkino sotesko so že Turki blezu šestkrat osvojili, in Mehemet Ali je tudi v toliko nebojevanih bojih premagal. Prav za prav pak Turki niso dobili nobene bitve. V bojih pri Ajazlaru, Karahassankiöi, Kaceljvu in Ablavu so le majhena krđela ali slabi oddelki prednjih straž naleteli na močno sovražno vojsko, katerej se ve da niso bili dorasli. Tudi svojih pozicij niso Rusi nikdar pustili, razven kadar so se jim videle neugodne, a pobegnili niso nikoli iz njih pred sovražnikom. A pri Lovči, kjer so si bile nasprotne sile precej jednake, vzeli so mesto; pri Cerkovni so pa Turke zapodili; v Šibkinej soteski, kjer so Rusi imeli močne pozicije, branili so se samo nekateri bataljoni uspešno proti veliki vojski Sulejmanovej. A vendar se ne govori in ne piše o ruskih zmagah v Šibki. Kar se tiče Plevne, zakrita so prva tri dejanja te žaloigre v nekovo tajnost, katere razjasniti sedaj še nij mogoče. Ali, ako se naskakovalcu ne posreči naskok, ter on še ostane pred svojim objektom, da čaka ugodnega trenutka, tega vendar ne bode imenoval razumen človek pobitje.

Subskripcija na ogersko zlato rento.

Da bi se ne pregrešil proti pravilu: da mora Ogerska od l. 1868 vsako leto evropskemu denarnemu trgu kak svoj vrednostni papir ponuditi, obrača se tudi letos finančni minister ogerski na javni kredit.

S pomočjo Rothschildov, kreditnega zavoda, ali kakor se uže koli imenuje konsorcijum, ki navadno peštanske kase z gotovino oskrbuje, razglašuje vpisovanje na „kralj. ogersko šestprocentno v zlato obrestno posojilo državne rente v znesku 80 milijonov goldinarjev v zlato.“ Kliče se na pomoč kdor koli iz Izraela, bodi si v Pešti, Beču, Parizu, Londonu, Bruselu, Frankfurtu, Berlinu, ali celo v Pragi samej, naj bi 9. in 10. okt. (torej predvčeranjem in včeraj) se svojim denarjem pripomogel v zalaganje potreb magjarske države, od leta do leta rastočih. Obetajo se takim dobrotnikom ugodni pogoji, pri državnih posojilih sicer dozdej nezaslišani. Poslušajmo! Vsi obvezovalni vpisi te emisije niso le zdaj kolekovine in vsega družega davka prosti, ampak zagotavlja se jim to oproščenje tudi za

vso bodočnost; dalje se zagotavljajo obresti, pri renti vsekakor nenavadne, obresti šestprocentne. Dovoljuje se vpisateljem na vsakih 1100 gld. ali 50 liber šterlingov nominalno vpisane rente vložiti ogerskih zakladnih nakaznic, 1. decembra 1878 izplačljivih, za 508 gld. in le ostalo, tedaj nekaj čez polovico izplačati v gotovini, naposled pa se vabi s kursom 82 gld. 30 kr. za 100 nominalnih pri tem samo polovičnem izplačilu, in 80 gld. 80 kr. tem, kateri bi celo vpisano posojilo izplačali v gotovini.

To so v resnici ugodni pogoji, ki se ne ponujajo vsak dan pri državnih posojilih, taki, da bi mogli vabiti kapitaliste, ko bi ne bilo pri tem — hibe.

Kredit ogerske vevlasti uže od l. 1873 zelo omahuje. Do l. 1872 je bil evropski trg ogerskim papirom še dosti odprt, kmalu pa se je obrnilo — njim na škodo. Uže l. 1873 razpisano veliko ogersko posojilo nij se hotelo nikomur prikupiti; kajti, tedaj se je od celih 153 milijonov mej občinstvom oddalo jedva 10 milijonov in drugih deset milijonov se je pozneje po malem izpečalo v Londonu. Z ostankom tega posojila zamore „Rotschild-konsorcijum“ še denes vsakemu, kdor bi hotel, poslužiti.

Ta konsorcijum pa ima še drugih 60 milijonov prve ogerske zlate rente nedotaknenih v blagajnici, katere je ali za določeno ceno prevzel ali v zastavo vzel finančnemu ministru Szellu.

Razpisovanje nove emisije 80 milijonov je po tem takem zgolj izbijanje klina z novim, samo dražjim klinom, kakor je to zmirom pri dolžnikih, prezadolženih, tedaj uže ne več popolnem zanesljivih.

Naj se nikdo temu ne čudi, da Rothschildov konsorcijum tudi takrat se vendar le prijema Ogerske in patronizuje novo posojilo, pa nobeden naj tudi v tem ne išče kekega posebnega poročstva za dobroto dolžnikovo.

Rothschildov konsorcijum je pač v prisiljenem položaji, godi se mu kakor upniku, kateri si hoče ohraniti veliko tirjanino pri dvomljivem dolžniku, pa misli, da ga mora zdržati solventnega. Zato upa, vedno metajoč dober denar za slabim, da pride vendar kedaj čas, ko se mu bode posrečilo celo to kopico državnih papirov ogerskih izpečati.

Da bi svoj cilj dosegel, pripravljaj je

konsorcijum uže celo letošnje leto javno mnenje v Evropi deloma po oficijoznih listih, deloma po bankovnih žurnalih, izvrševal je včasih špekulacije à la hausse na imenitnejših borzah, kakor smo pred kratkim videli v Beču in Berlinu, razpošiljal agente v poizvedovanje mnenja denarnega sveta, celo sami šefi konsorcija se v poslednjem času vozijo v Pariz, v London, v Berlin, spoznavat situacijo tržišča.

Ne vemo, koliko so se zdela poročila z denarnih tržišč ugodna Rothschildovemu konsorciju, dosti pa je to da je sedanja emisija denarni svet precej močno iznenadila.

Uzrok iznenadenja treba je poglavitno iskati v tem, da je te dni ogerski finančni minister na konsorcijum osobno pritiskal in silil, naj se vendar enkrat izda nova renta.

Imel je k temu, kakor trdijo „Finanz. Fragm.“, dva važna uzroka: prvič ga je sililo faktično pomanjkanje denarja, potem pa prepričanje, da bi bilo z oddavanjem rente čim dalje, tem slabše.

Pomanjkanje denarja v ogerskih blagajnicah — o tem menda teško kdo dvomi — pokazalo se je od poslednjega izkaza o finančnem gospodarstvu na Ogerskem v prvem letošnjem polletji, kajti manjkalo je uže konec junija t. l. 23.6 milijonov in gotovine je bilo 1. julija nekaj malo čez 1 milijon gld. v zalaganje stroškov v tretjem kvartalu. Te svote je menda denes težko kaj več. Kdo bi se tedaj čudil Szellu, da tako sili?

Drugo vprašanje pa je, ali evropski trg enako težko uže pričakuje ogersko rento? Tu pa moramo konstatirati, da je v sedanjej dobi in sicer uže nekoliko tednov situacija denarnih trgov veliki emisiji sploh, tem več tedaj emisiji magjarskih papirjev, kolikor mogoče neprijazna.

Ne glede na vojne prigodke, kateri vsako trenutje lahko juzročijo celo vrsto važnih zapletov, katerih ne bode mogoče avstro-ogerski državi mirno gledati, tudi obnašanje Magjarov samih, — kakor najnovejši dogodki kažejo — ne zbuja kapitalistom preveč zaupanja v jakost ogerskih državnih papirjev.

Niti plutokracija niti manjši kapitalisti denes ne verjamejo bečkim in ogerskim listom, ako pravijo, da znani sedmogradski poskus magjarski nema globokejšje podlage; uže samo to, da so se na Ogerskem zbudile misli, javno se upreti proti državi, s katero je monarhija

dovelj, sovražiti vse, kar spominja brezsrčnih zatiralcev ubozega kmeta.

„Zdaj pa le novice na dan! Vidva prideta gotovo iz mesta, kjer se vrše čudne reči,“ povzame krčmar, ter postavi pijačo pred prišleca, ter prisede sam k njima, kajti to se spodobi vsakemu prijaznemu krčmarju.“

„Ti imaš prav, stražar. V mestu se čujejo dan denes čudne, prav čudne reči. A tudi na deželi jih ne manjka, posebno, kar tisti glasoviti Jurij Kobila pridiguje tod okolo, da tacega menda še nij bilo,“ meni stareji pivec, kmet iz Gorjancev.

„Povej, povej če kaj veš in ne tišči besedij mej zobmi,“ ugovarja grajski hlapec in zazija same radovednosti, kajti ime Jurij Kobila je slovelo tedaj po vsej deželi.

„Dovelj je, če ti rečem,“ pravi prvi, „da so ga kmetje stepli zadnjo nedeljo v dolenskih hribih nekje, ko je učil to sleparsko vero. Še ubili bi ga bili, kar bi bilo najbolje, a nek graščak ga je rešil.

„Ali res,“ povzame čudeč se krčmar in

izlije pol kupe vina po hodnikovej srajci, pozabivši v svojej gorečnosti na sladko pijačo in na ves svet.

„Kaj bode, Jurij Kobila nij edini v našem kraju, še več jih je taci, samo oni molče in pridigujejo skrivaj. In tisti starikavec v Podgorji nij nič bolji, vsaj je, kakor pravijo tudi pri svojej krivoverski gorečnosti ohromil,“ povzame zdajci nekako ponosno Štefan in se ozre po pivcih, češ, kaj bode, če reve, jaz uže kaj vem, ker hodim okolo gospode.

„Kateraga meniš, Štefan? Zini, zini, če je tako,“ pravi krčmar, pozabivši v tem trenutku, da je jezen nanj zaradi tiste neplačane pijače.

„Kateri neki, tisti pravim, ki se je naselil v zapuščenem župniškem poslopji v Podgorji in o kateram se šepeče, da je pred leti moral bežati z drugimi iz dežele.“

„Ali res?“ povzame zdajci stareji pivec. „Jaz še nijsem nič čul o njem, morda se motiš.“

„Kaj, jaz se motim, jaz? Prej lažete vsi

drugi, kajti jaz sem v gradu, kjer vidim in čujem mnoge reči, o katerih vi še misli nimate. In ta gospod obiskuje pogosto graščaka, s katerim čudne reči vganujeta, kajti vedno sta sama, niti grajska gospica nij nikedar v njiju družini.“

„Katera grajska gospica, Štefan? Vsaj v grajskem gnezdu nij žive duše razen družine in tistega čmerikavega graščaka,“ pravi zdajci mlajši pivec, lep mladenič, nekako boljše oprave, katera pričuje, da nij navaden kmet. Hlapec, omamljen pijače, razkriva potem brezskrbno grajske razmere, o katerih bi trezen ne znil besede.

„Kaj imate v resnici v gradu novo gospodinjo?“ vpraša zdajci krčmar, prepričavši se, da denes se najlože izve kaj od Štefana o grajskih novicah.

„Imamo jo, imamo, in še lepo, mlado, ljubeznjivo,“ pravi hlapec. Prišla je tedaj k nam, ko se je naselil tisti duhoven v Podgorji in mi smo ugibali, da je njemu kaj v rodu, ali kali. A to ne more biti, kajti če

vsaj oficijalno v najlepšem prijateljstvu, uže to je zelo pomembno. Ako se potrdi, da je stari revolucionar Klapka imel svoje roke pri tej reči, ako se potrdi, da je bilo orožje na Sedmogradskem in Ogorskem zaplenjeno, za angleški denar kupljeno, to sega počenjanje, odkrito na Ogorskem, gotovo dalje, nego mislimo; pa nastaja tudi vprašanje, ali bode imela ogerska vlada zadostnih pomočkov, izdatno zaprečiti enaka podvzetja.

Kapital eskontuje nasledke enakih prihodkov, dasi na videz še tako nevažnih, vedno z veliko nezaupnostjo in sicer v smislu pesimističnem in gotovo se ne motimo, ako trdimo, da so bili telegrami o sedmograškem poskusu magiarskem po Evropi razposlani prava Jobovska poročila za ogerski kredit.

Do današnjega dne se še nij posrečilo reklami širje kroge privabiti k udeležitvi pri finančnih podvzetjih. Občinstvu je še v preživem spominu dunajski, splošni in lastni domači „krah“, trgovec in obrtnik je vesel, če si je mogel vsaj eksistenco ohraniti in si išče z vso marljivostjo kupčije ali obrtniškega dela, ali kár se tiče špekulacije — teško, da se bode poganjal za vrednostnimi papirji, o katerih uže prej ve, da jih ne bode oddal večjemu občinstvu.

Inozemstvo bi moglo tu izdatno pomagati; ali v sedanjej dobi ne bode zelo k temu nakloneno. Na Angleškem vlada od dob turških in egiptovskih posojil velika antipatija proti tujezemskim posojilom dvomljive vrednosti, v Parizu so v obče preveč razvnete misli zaradi bližnjih volitev, in na Nemškem se je začelo prav zdaj pokazovati pomanjkanje denarjev. Morda pa Ogorsko reši te domače skrbi domači patrijotični kapital? Zadnja posojila pa tudi tukaj ne dajo mnogo npanja. Leta 1873 je bilo tu na 153 milijonov ogerskega državnega posojila vpisanih vsega skupaj 86 tisoč funtov šterlingov! To pa nij veliko. In kdo more denes več pričakovati?

Po tem takem ne bode konsorciju „Rothschildovemu“ ostalo — meni češki „Pokrok“ — družega, nego „vrednostne“ papirje ogerske še dalje obdržati pod ključem.

Sicer bomo pa uže jutri in pojutranjem brali o izidu subskripcije.

Politični razgled.

Notranje delo.

V Ljubljani 10. oktobra.

V ogerskem zboru je bila 8. t. m.

obišče župnik graščaka, ne govori besede ž njo in ona je vedno žalostna, Bog vedi, zakaj neki, vsaj živi kakor gospa in ničesar jej ne manjka.“

„Od kod je prišla, Štefan, tista gospa?“ vpraša zdajci krčmar, ki je otšel pri zadnjih besedah po novo pijačo in nij čul konca.

„Od kod neki? Jaz ne vem in ti tudi ne, samo povem ti, da je lepa, kot nevesta in da nij od tod, kajti našega jezika ne govori umevno.“

„Kako pa se jej pravi?“ povzame zdajci mlajši pivec, ki je mej tem pogovorom zamišljen slonel pri mizi in se nij vtikal vanj.

„Čakaj, kako uže neki? Vsaj sem vedel, nekako čudno ime ima — A ha, uže vem, za Gizelo jo kliče graščak, mi jej pravimo gospa. Kako jej tudi čemo reči, kdo ve, če ne bode še enkrat graščakinja.“

„Kdo ti je rekel to?“ povzame zopet mlajši pivec in vpre v hlapca svoj oster pogled, kakor bi hotel reči: lažeš, to nij mogoče.

huda praska. Minister Tisza je odgovoril na interpelacijo, zakaj je bil poslanec Helfy pod policijskim nadzorstvom. Dejal je ob kratkem, da nij nobena oblast tega ukazala, le vsled nesporazuma so policijski postreščeki v Helfyjevo hišo prišli, kjer jih je z vinom pogostil. Helfy osorno in ostro odgovarja, zabavlja je ministru, da nij prav podučen. Nekateri levičnjaki hudo napadajo vlado in parlament, ki si daje tako s poslanci ravnati. — Vendar konec vsega je bil, da je velika večina na dnevni red prešla, to je, ministru prav dala.

Vnanje države.

Na *Francoskem* bodo denes čez štiri dni velevažne volitve, v katerih bode svetopomembno vprašanje: ali republika ali pa osobna vlada. Volilno gibanje je burno. Vladna Mac-Mahonova stranka vse žile napenja, da bi svojim reakcionarskim kandidatom do zmage pomagala. Minister Fourtou je celo tako daleč šel, da je izdal prepoved: glasno brati članke in oklice po javnih prostorih. — Kakšen bode izid, ne sme upati si nihče progovori. Republikanci kažejo veliko zaupanje v svojo zmago. Večino inteligencije imajo gotovo republikanci za sebe; ali oni združeni faktorji, ki bodo v masi naroda zoper nje delali, ne smejo se morda podcenivati, kar se moči tiče.

Grški kralj je sklenil v sporazumljenji z ministerstvom grško zbornico sklicati do 22. oktobra. Dozdanje ministerstvo bode dalje vladalo.

Angleški državnik Northcote je dejal v svojem v Exeteru te dni govorjenem govoru, da je mogoče kako iznenadenje, ki bode misel izpremenilo, da je konec vojske mogoče še le po drugej kampanji.

Da povsod kri teče, poroča telegraf iz *Španije* glavnega mesta Madrida 7. t. m.: Včeraj je bilo prijetih devet oroženih ljudi, ki so se pred zaporom branili. Ena osoba je bila ubita, ena ranjena.

Dopisi.

Iz Gorice 9. okt. [Izv. dopis.] Pa kdo bi si mislil tako burjo, kot je razsajala minoli petek, soboto in nedeljo v naši „Nizzi“? To vam je bil vrage! Drevje je lomila, mestne svetilnice v predmestjih iz kolov trgala, okna razbijala, celo romarje na sv. Gori ob tla metala tako, da so se morali vračati nazaj v Gorico. Ponedeljek pa so nam tožili kmetje, da ajda je popolnem proč, še semena ne bodo pridelali, tako jo je osulo. S kratka! letos je kmet ubog povsod tepen. Zdaj pa naj neznosne davke, ali pa na up kupljeni „sirk“ (koruzo) poplača. — S čim za Boga?

Koristila je burja le dolgorokim tihotap-

„Glej ga, glej, kako pa govori denes. Ne zameri, da te tikam, vsaj te ne poznam, kako ti pa gre ta Gizela po glavi,“ povzame, smejoč se, Štefan, in kaže gostom svoje velike, a ne ravno najlepše zobe.

„Molči o tem, in ne zini besede več!“ odvrne tujec in zopet podpre glavo v dlan.

„Kdo pa je ta?“ šepne zdajci krčmar svojemu sosedu, starejemu pivcu.

„Ne vem,“ odgovori prvi. „Pridružil se mi je na potu. Opravek ima, pravi, v naših hribih.“

„Tako,“ zazija krčmar in poškili bolj skrivaj izpod klobuka na mladega pivca, kakor da bi hotel presoditi, ali bode dal kaj prida skupička denes in če ima tu opravek še kakov drugi pot, in to bi zanj ne bilo kaj slabo.

„Opravek imate tu, prijatelj,“ ogovori zdajci krčmar tujca.

„Da,“ pravi prvi. „In nocoj ostanem pri vas. Mrači se in jaz sem neznan v tem kraju.“

cem. V bližnjem Solkanu vlomili so tatje v zatvorjeni hram necega posestnika ter tam pokrali iz zabitih zabojev mnogo obleke. Saj se morajo tudi postopači po ceni obleči za bližajočo se zimo, potem se bodo spravili pa na kuretino in enako blago — za želodec.

Nedeljska uradna „Wiener Zeitung“ nam je prinesla v splošnje začudenje, da je imenovan naše gimnazije dosednji vodja gosp. dr. Zindler nadzornikom srednjih šol za Kranjsko, Štajersko in Koroško. Srečna mu pot. Radovedni smo, koga nam bodo pa sedaj poslali od tam gori. Želeti bi pač bilo, da bi zasel ono važno mesto zmirom mož, kateremu so goriške razmere znane in da bi se znal prikupiti kakor slovenskej tako i italijanskej narodnosti ter zopet pridobil naše gimnaziji ono zaupanje, katero je nekdanj uživala. T—e.

Iz Dunaja 8. oktobra. [Izv. dop.]

„V Magjariji unel se je punt,“ ta vest od predzadnje nedelje pretresla je svet, kakor se je nekemu oficijozusu inostranskemu svetu brzojaviti poljubilo. Da je moral magjarsk šovinizem do takove stopinje čez vse goreče ljubezni do Turkov in smrtnega sovraštva do Slovanov in osobito do Rusov dovesti magjarske prenapeteže, mogel je dober politik proračunati. Razburjena magjarska fantazija, goreči magjarski turkoljubi, našli so mej turkoljubivimi Angleži, mej poljskimi socijalisti in sovražniki Ruske, da, celo mej magjarskim duhovenstvom dobre zaveznike, ki bi jim naj bili pomagali do velikih dejanj, ki bi naj uničila rusko armado in spasila zatonu minljivosti se približajočo Turčijo. Izlam naj bi bil rešen po koaliciji magjarsko-angleško-poljski? Vrla sodrga! Vrlo pajdaštvo, ki naj bi postavilo mohamedanstvo po konci ter zrušilo veliko Rusijo, hrabre slovanske armade, uničilo za vseh vekov veke nadeje Slovanstva! V najboljej nadi izbornega vspeha prirejeno je bilo vse na res velik način, izbuniti magjarsko proti Rumunskej in Rusiji! Osoda je hotela, da se je samo en dan prej zadušil punt v svojem kalu, da so se pozaprl magjarske narodnosti kolovodje puntarskej armadi, da so se uničile Klapkove, Mithad-pašove armade pustolovnih Magjarov, Poljakov in Angležev.

Ta magjarski, v kalu uničeni, punt bode menda naše cislejtanske odločujoče kroge opozoril, kako se njih tovarišica v Budapešti napram puntarjem obnaša. Pozaprla je se ve da

„Lepo, lepo, in prav je. Postelje sicer nemam gospodske, a zagotovim vam, posteljem vam pod streho na rženem otepu tako rahlo, da mislite, da ste v cesarskej postelji in plačali ne bodete nič, samo za pijačo bodete še kaj okroglega privrgli.“

Stoprv zdaj pogleda natančneje grajski hlapec svojega soseda, ter se prepriča, da nij človek njegove mere in mrzel pot ga oblije pod hudnikovo srajco, kajti, kaj bi bilo, ko bi ga vtegnil ta še izdati naposled, če pride v grad, da je govoril o grajskih razmerah v krčmi. Da, to bi ne bilo prijetno. Hoteč si utopiti to nenadno skrb, izlije polno kupo pijače v se, kajti družega pomočka ne ve zdaj.

„Gospodski berač, Ribelj, gre,“ pravi zdajci krčmar, ozrši se skozi okno na plan, kamor je posvetila ravno polna luna izmej visokih smrek za kočo in čudno obsevala zagorelo beračevo haljo, ki je urnih korakov stopal po zagorji proti samotnej krčmi.

(Dalje prih.)

nekateri, ker jih je „zarad lepšega“ morala; konfiscirala je orožje, a tudi le, ker je morala. „V takem slučaju,“ dejal je nekov inostranski list, „mora se nekaj storiti, da se odbacne od sebe sum, kakor da bi celo ogerska vlada tiho podpirala bila podvzetnike punta in revolucije.“

Da se pak puntarjem ne bode mnogo zgodilo, to uže sedaj hote trditi magjarski listi. Saj celo „Pester Lloyd“ sam terja in prosi za pozaprto puntarske kolovodje milosti. A v tem puntu so tako očita dejanja, da se najbrž mnogo ne bode smelo kar brez uzroka pomilostiti. Saj vendar „afera“ Mileticeva kliče in vpije še v nebo za osveto magjarske posilnosti. In kje so dokazi zoper Miletica? Kje je bilo kaj orožja konfisciranega, kje so bili zasačeni Mileticevi pristaši, ki bi bili kuhali punt? In vendar je magjarska vlada učinila, da je Miletic uže drugo leto zaprt, da se je zarad Mileticeve pravde ustrelil pošten in visokopostavljen mož, ker ga je magjarska vlada silila najti in izmisliti dokaza krivde Mileticeve. Človeku, ki ima le še trohice poštenosti in pravicoljubja, mora se studiti krivičnost in posilnost magjar-orszaga.

Vpraša se, more-li takov stan še dolgo trajati? Bode-li slednjič pravica ali krivica zmagovalka? Do sedaj žalibog tvržestvuje še krivica. Kako dolgo, to se ne da še ugeniti. Da se bode pak slednjič dogodjavev tok izpremenil, v to verujemo s polno dušo. Naj nemško židovstvo, magjarstvo in vsi protivniki Slovanstva imajo sedaj še lepe dneve, jedenkrat pridejo i za Slovaue ugodnejši časi. Seveda jih ne smemo križem rok pričakovati. Kdor si pravdo išče, ta jo ima, kdor zahteva za-se in za svoje pravico, ta jo prej ali slej dobode, ali brez dela, brez zahtevanja ne doseže se na svetu nič. Ako je marsikatero slovanskih podvzetij ponesrečilo se, radi tega nij še propala ideja Slovanstva. Privilegirano magjarstvo in nemško židovstvo mora jedenkrat propasti — i propalo in izginilo bode tako gotovo, kot je dogodivščina zaznamovalka o sledi krivičnih strank.

Radovan Perunov.

Domače stvari.

— (Povabilo.) 18. oktobra ob 10. pri dopoludne se bode v Sodražici slovesno postavil in blagoslovil grobni spominek ranj-kemu Leopoldu Klinarju, h katerej slovesnosti se uljudno vabijo vsi njegovi sošolci in prijatelji.

— (Prestavljenje.) Okrajni sodnik v Metliki g. Edvard Hofman je v enakej lastnosti prestavljen na Brdo.

— (Slika) slovečega slikarja C. Otta iz Monakovega: „poklanjanje Mariji Antoinette“ se more izpostavljena v realkinej velikej sobani od včera dalje vsak dan za 20 kr., v nedeljo pa za 10 kr. videti od 8. zjutraj do 4. popoldne.

— (V Novem mestu) je denes živinsko razgledovanje in razdeljenje nagrad za najboljšo razstavljeno živino.

— (Denar dela) je neki marelar Franc Šmid iz Poličan, okraja slovenjebistriškega pri kajzarju B. Šoperju v Plazovji. Za to je imel tri dni stan in hrano. Ali tisočak, ki ga je ta čas izdeloval, je bil tako kosmato delan, da bi ga bilo vsako dete poznalo kot napač-

nega. Zato je kajzar moža sam žandarmeriji izdal.

— (V pojasnenje) sestavka „Nesrečen strel“ uvrstene v „Slovenskem Narodu“ pod šte. 229 od dne 7. oktobra mej domačimi stvarmi, — se nam piše, da je bil nesrečnež, kateri je od krogle zadet smrt storil, France Židan, rojen Ljubljanečan, kateri je bil več let pri c. kr. davkariji v Mokronogu za vojaškega iztirjevalca davkov, zadnji čas pa je služil za blapca na Homu pri št. Rupertu.

— (Od sv. Duha pri Lučah) na Štajerskem se nam piše: 6. tega meseca je zapal pri nas 3 decimetre debel sneg, kateri še denes leži. Tudi po Slovenskih goricah in po nemškem kraju, kjer „šilher“ rase, bilo je vse belo. Naš kmet se praska za ušesi, ker ima še vse pridelke zunaj, ravno tako, kakor „turkofili“, kedar čujejo povedati o kakej ruskej zmagi. Letina bi bila pri nas še precej dobra, žito, pšenica, koruza, vse se je dobro obneslo, tudi po vinogradih nij slabo, le ne enako zrelo grozdje je, tedaj tudi nij pričakovati prav dobre kapljice. Podbër prodajejo po 6 gld. vedro, hruškovec pa po 4 gld.

— (Robida.) V Celovcu je, kakor je naš predvčerajšnji dopis poročal, 4. t. m. umrl Karel Robida. Rojen je bil leta 1804 na Ježici poleg Ljubljane, redovnik sv. Benedikta, od leta 1828 profesor matematike in fizike na celovški gimnaziji, v pokoju od leta 1874. Pisal je nekaj po nemški, nekaj po slovenski, na primer: „Geistlicher Führer der Jugend“ 1846 leta; „Naravoslovje ali fizika, po domače zložil“, leta 1849. XI. 8. 123; „Zdravo telo najboljša blago“, in „Domači zdravnik v navadnih boleznih človeka, poleg Hufelanda, Rusta, Tissota in drugih,“ I. nat. 1854, II. 1861, 12. 240. „Entwicklungsgang der Physik von der ältesten Zeiten bis auf die Gegenwart,“ 1854; „Vibrationstheorie der Electricität,“ 1857; „Magnetismus,“ 1858; „Grundsätze einer naturgemässen Atomistik,“ 1860 itd. Vidi se iz tega, da je marljivi učenjak bil vedi in domovini na čast.

Centralna razpošiljalna zaloga:

J. WINKELMAYER,

Wien, 6. Bezirk, Gumpendorferstrasse Nr. 159 und Stumpergasse Nr. 13.

Podružnice na Dunaji: M. Hauptner, frizér, Schottenring, na oglu Gnečaginih ulice in Filip Neustein, lekarnica „Pri sv. Leopoldu“, v mestu, Plankengasse.
V Pešti: J. v. Török, lekarnar v kraljevoj ulici 7. V Pragi: J. Fürst, lekarnar. V Brnu: F. Eder, lekarnar. V Gradcu: H. Kiehlhauser, lekarnar. V Temesvaru: Ernst Jaromisz, lekarnar. V Klausenburgu: Szeky Miklos, lekarnar. V Gyöngyösu: Ferdinand Mersits, lekarnar.

— (Na železnici) pri Beljaku sta prišli dve teleti na šine in sta mašini ravno nasproti tekli. Mašinist nij mogel vlaka vstaviti, obe živinčeti sta bili v kosce raztrgani, druzega se nij hudega pripetilo.

Tužci.

9. oktobra:

Evropa: Resch iz Dunaja.

Pri Slonu: Hladnikar iz Dolenjskega. — Sirk iz Trsta. — Kecelj iz Kamnika. — Krušina iz Toplic. — Kratki iz Dunaja. — Potočnik iz Trsta. — Vidmar iz Vrema.

Tržne cene

v Ljubljani 10. oktobra t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 31 kr.; — rež 6 gld. 50 kr.; — ječmen 5 gld. 53 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; ajda 6 gld. 50 kr.; — pros 5 gld. 70 kr.; — koruza 6 gld. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 86 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gld. 70 kr.; — špeh povojen — gld. 76 kr.; jajce po 2½ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 54 kr.; — teletnine 66 kr.; — svinjsko meso 56 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 87 kr.; — slame 1 gld. 70 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gld. 50 kr. — mehka 4 gld. 50 kr.

Dunajska borza 10. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63 gld. 65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	40
Zlata renta	73	75
1860 drž. posojilo	109	90
Akcije narodne banke	838	—
Kreditne akcije	206	—
London	119	—
Napol.	9	54½
C. kr. cekini	5	70
Srebro	105	40
Državne marke	58	75

Štev. 13884.

(300—1)

Razglas.

Za leto 1878 sestavljeni proračuni dohodkov in stroškov mestne blagajnice, ljudskošolskega zaklada, ubožnega zaklada, zaklada meščanske bolnišnice in splošnega ustanovnega zaklada, leže po določilu tukajšnjega občinskega reda od 15. do 31. t. m. v magistratnem ekspeditu v splošen pregled razgrnjeni, in se bodo tukaj tudi kake opazke srenjčanov v zapisnik sprejemale, da se zamore mestni zbor pri sklepanji o teh proračunih na-nje ozirati.

Mestni magistrat v Ljubljani,

6. oktobra 1877.

Svarilo in razjasnitev!

Nigdar

še nij noben kozmetičen izdelek prouzrokoval z velikanskimi svojimi uspehi tolike

pozornosti,

kakoršno si je pri vseh prilikah zadobil

Winkelmayerov

toričen cvét,

kajti po njem so komaj 15 letni mladeniči uže nosili takove brade, kakoršnih ne vidis pri ljudéh v mozké dobi, plesče, kjer uže več let nij bilo najmanjše dlacice, zarasle so se zopet in gnale krepke in goste lase.

Nij se dakle čuditi, ako so kmalu prišla vsakovrstna ponarejanja mej svet. Največ pa slepari občinstvo nek tukajšnji trgovec, ki napravlja mojemu sličén cvet pod istim imenom, v čemer ga je, se ve da le slabo poučil hlapec, katerega sem odpravil iz svoje hiše.

Celo „Wiener medizinische Zeitung“ izreka, da ima Winkelmayer najboljši toričen cvet.

Prosimo dakle, da nikdo ne pozabi povsodi le zahtevati Winkelmayerov toričen cvet, kakor tudi vse ostale torične izdelke.

Cene: Steklenica toričnega cvéta 90 kr.; piskrček toričnega mazila 50 kr.; piskrček z briliantnom, ki brado dela lepšo in volnejšo 40 kr.; torično olje 40 kr.; torično vosčeno mazilo 30 kr.; torično mazilo za brado 20 kr.; Eau Athenienne, najboljšé sredstvo zoper ljuške na glavi, 50 kr.; purgin, vegetabilno sredstvo, ki osiveli bradi dá zopet prvotno barvo, 1 gld. — Purgin je napravljen brez mineralnih zmesij in nij dakle prav nič škodljiv.

Razpošiljati se mogo samo naročila, ki presegajo 1 gld. — Za vsako steklenico naj se pridene 10 kr. za priredbo.

Centralna razpošiljalna zaloga:

J. WINKELMAYER,

Wien, 6. Bezirk, Gumpendorferstrasse Nr. 159 und Stumpergasse Nr. 13.

Podružnice na Dunaji: M. Hauptner, frizér, Schottenring, na oglu Gnečaginih ulice in Filip Neustein, lekarnica „Pri sv. Leopoldu“, v mestu, Plankengasse.
V Pešti: J. v. Török, lekarnar v kraljevoj ulici 7. V Pragi: J. Fürst, lekarnar. V Brnu: F. Eder, lekarnar. V Gradcu: H. Kiehlhauser, lekarnar. V Temesvaru: Ernst Jaromisz, lekarnar. V Klausenburgu: Szeky Miklos, lekarnar. V Gyöngyösu: Ferdinand Mersits, lekarnar.